

17.5.5 Donsdeken: warm, maar niet voor de gans

Donsveertjes 📖 zijn zeer lichte, veerkrachtige en goed isolerende vlokjes van duizenden vezelhaartjes van vooral watervogels. Ganzendons isoleert beter dan eendendons. Het waterafstotend dons van IJslandse wilde eidereenden dat in de winter wordt geproduceerd is het meest waardevol en dure isolatiemiddel (voor dekbedden).

Als het nat wordt heeft het uiteraard geen isolatiewaarde meer. Je kan een donsdeken 📖 wassen, maar je moet ze daarna dan snel, luchtig en grondig drogen.

Dons plukken is een eindeloos werk. Maar voor wat slaapcomfort kan je er bij het slachten misschien toch enkele winterdagen voor uittrekken.

De deken wordt meestal in meerder vakken gestikt (genaaid) om te vermijden dat het dons op enkele plekken gaat ophopen. Je krijgt hierdoor een gelijkmatiger verdeling.

(In Poolse, Hongaarse en Chinese kwekerijen worden (werden?) ganzen tot 4 maal tijdens hun bestaan levend geplukt. Dat is in de EU verboden. Terecht, lijkt me!)

Niet alleen van dons werden dekens gemaakt, ook van veren. Een 800 jaar oude Pueblo Indianendeken, gemaakt van 11.500 kalkoenveertjes is te zien in het Edge of the Cedars State Park Museum in Blanding, Utah. De kalkoenen werden niet als avondeten, maar meer als huisdieren of gezinsleden behandeld (en begraven). Ze werden waarschijnlijk (ca. 10 jaar lang?) pijnloos geplukt tijdens ruiperiodes. Er zouden vier tot tien dieren nodig zijn geweest om deze enkele dekens te maken door veren te weven in bijna 600 voet yucca-vezelkoord.

♪ *Wat is het verschil tussen onwetendheid en onverschilligheid?
Ik weet het niet en het kan me ook niet schelen.*

17.5.6 Matras, peluw, kussen en zetel vulling

Om te slapen of te rusten zoeken we graag een knus, comfortabel nest. Vooral in Latijns-Amerika wordt vaak in een hangmat 📖 geslapen. Christoffel Columbus bracht de hangmat mee naar Europa. Omdat ze weinig ruimte inneemt en door hun ophanging de bewegingen van het schip opvangen worden ze nu nog op (zeil)schepen gebruikt. Een doek of net tussen twee punten geknoopt volstaat om te luieren en te schommelen.

De oorspronkelijke vorm is zonder stokken. Je ligt er schuin in. In de grootste kan het zelfs dwars.

Met stokken die de lap openhouden lijkt het makkelijker, maar ze zijn instabieler en minder comfortabel.